

Egoibar - 1298. zenb.
XXX urtea - 2023-09-15

TOKIKOM

BARREN

Badoa eta badator

10 Egun Kia.

Irailaren 14tik 25era.

NAIA CAR

Apalategi auzoa,1
Elbar. Gipuzkoa

www.naiacar.com

☎ 943 70 70 33

KIA

Kontsultatu eskaintzaren baldintzak eta berekizunak www.kia.com helbidean
Eskaintza honek Penintsulako, Balsear Uharteeetako, Meditarranean eta Andorrako kontzesionario sare osorako balio du.

aek
euskarazko praktikoa
euskara hurbil,
zu urrun heltzeko
a tu lado, para llegar lejos

Eman izena Matricúlate

irailaren 27ra arte/
Hasta el 27 de septiembre

Baldintzak beteta, matrikula erdi-prezioan eta beka udalari esker.

Elgoibarko AEK euskaltegia

Gabriel Kurutzelaegi 10
(Toletxegain tren geltokiaren besteko aldean)

607 601 423
elgoibar@aek.eus

ANA

A2-Gizartean hobeto integratzeko.

JABI

C1- "Euskara ikasteak bizimodu hobea izatea ekarri dit: adiskidetasuna, plazera, kultura, maitasuna... eta beste hainbat aukera. Munduan oso gauza gutxi eskaintzen dute hainbeste hain gutxiagatik"

IBON

C1- Euskal Herrian bizi gara, euskara egunerokoan behar dugu eta maila txukuna izateko ezinbestekoa da agiri hau edukitzea eta edozein animatzen dut lortzera.

MARI

A2- Euskal Herrian Integratua sentitzeko.

aek
euskarazko praktikoa

Jaso nahiko al zenituzke
ELGOIBARKO eta **MENDAROKO**
berriak zure e-postan?

Harpidetza nola egin behar duzun jakiteko,
sartu barren.eus-en eta
egin klik 'Nor Garen' atalean.
Bertan topatuko dituzu azalpen guztiak.

EXPRESS ESKAINTZAK!

ESF5535LOW ELECTROLUX ONTZI-GARBIGAILUA

A
G D

479 €

- 13 zerbitzu
- 6 programa
- Inverter motorra
- Display digitala
- 4 Temperatura

MILARBIRE

Ubitarte, 11 - 943 741 487 - bire@milar.es

Dendako prezioak. Produktuak agortu arte.

Argitaratzailea:

Babeslea: Laguntzaileak:

Aita Agirre Kulturunea, 3, 3. ezk.
20870 ELGOIBAR

☎ 943 744 112 - 📞 688 655 658

Publizitatea: ☎ 943 743 704 - 📞 688 769 657

barren@elgoibarkoizarra.eus

barren.publi@elgoibarkoizarra.eus

www.barren.eus

BARRENEK bere gain hartzen du espazio arazoengatik iragarkiak lekuz aldatzeko eskubidea. Barrenek ez du bere gain hartzen Iritzia, Hitz eta klik eta gutunak ataletan adierazitakoan erantzukizunik. **Koordinatzailea:** Ainhoa Andonegi. **Kazetariak:** Ainhoa Andonegi, Asier Orbea, Ainara Argoitia. **Hizkuntza arduraduna:** Ainara Argoitia. **Publizitatea:** Leire Rubio. **Maketatzailea:** Zaloa Arnaiz. **Atari digitaleko arlo teknikoaren arduraduna:** Aitor Lauzirika. **Administraria:** Amaia Arrizabalaga. **Kolaboratzaileak:** Iñigo Lamelas, Edurne Izagirre, Paula Heras, Ane Astiazaran, Izaro Etxegibel, Jose Ramon Cabrera, Alex Segade, Ane Kortaberria, Asier Guisasola, Maialen Sanchez, Leire Kerexeta, Anjel Ugarteburu. **Inprimategia:** Gertu Koop.E. **Tirada:** 4.700 ale. **Lege gordailua:** SS-1.038/92 ISSN 1138-1855.

facebook.com/barrenaldizkaria

twitter.com/barreneus

instagram.com/barrenaldizkaria

youtube.com/@Elgoibarrennet

Ane Kortaberria

Ikasle ekintzailea

Elgoibarko sortzaileak inspirazio iturri

"Orain argi daukat ekintzaileak dauden inguruneetan egoten jarraitu nahi dudala"

Konturatu orduko iraila erdialdean gaude jada eta jakingo duzuen bezala, hilabete honetan tipikoa izaten da ikasturte hasiera dela gogorarazten dizkiguten iragarki edo elkarrizketekin topo egitea inguruan. Ikasturte hasiera, lan berria, langabezia, erretiroa... askorentzat hamaika egoera desberdinekin "ongi torria" egiteko momentua dela esan daiteke. Horren harira, leku batzuetan mahatsak urte bukaeran jan beharrean, irailean jaten dituztela jakin nuen aurreko batean eta egia esan oso ideia orijinala iruditu zitzaidan (askotan "urte berri" sentsazio gehiago izaten dugulako hilabete honetan, urte hasieran baino).

Seguruenik, irakurle askori gertatuko zaizuen bezala, etapa berri eta desberdinak biziko dituzten pertsonekin hitz egin dut azkenaldian; nire kasuan, zehazki, Elgoibarko gazte ekintzaile batzuekin.

Hausnartzen jarrita, horrelako perfilez inguratuta egoteak askotan inspiratu eta motibatu egiten nauela ohartu naiz, eta orain, argi daukat ekintzaileak dauden inguruneetan egoten jarraitu nahi dudala. Bestalde, familiako edo gertu ditudan lagun askok kultura eta sormen industrietan lan egiten dutela konturatu naiz eta nola edo hala interes hau "kutsatu" didatela esan dezaket.

Batzuk idazleak dira, beste batzuk artisauek, musikariak... beraz, horiengandik gertu egoteak barruan gordeta nituen gaitasun batzuk atera eta berriak deskubritzeko aukera eman dit azkenaldian. Esaterako, antzerki talde batean apuntatzea edo akuarelak probatzen hastea. Horrekin esan nahi dudana da, maiz inspirazio bila urrutira joaten garela eta gauzak oso ondo eta gainera oso interesgarriak egiten ari diren pertsonak gertu ditugula. Beraz, bertakoa kontsumitu, baloratu, babestu, sustatu, gozatu eta aprobetxatu!

BARENek ez du bere gain hartzen Iritzia eta Eskutitzak ataletan adierazitako enantzikizunik. Eskutitzak ondo identifikatuta egon behar dute. Ez ahaztu izen-abizenak, NANa eta telefonoa jartzea. Bidali helbide honetara: barren@elgoibarkoizarra.eus

---

Robocop Elgoibarren

Astearte, goizeko 8:10, tren geltokian.

Heldu naizenerako jaleotxo hasia zen. Euskotreneko langile bi, mutil gazte beltz bat, eta bi neska-mutil, udaltzainak eurak: *“Un poco de respeto, un poco de respeto”*, zioen mutil beltzak. Zerbait galdetzeko tentazioa izan dut, baina aurrera egin dut.

Trenaren zain nengoela, mutilaren esanen tonuak gora egin du, eta hurbiltzea erabaki dut. Ordaintzeko makinaren ondoan zen eszenatokia. Badirudi jaleoa mutil gazteak txartela ordaintzeko dirurik ez zuelako hasi dela. Ez dakit barreratxo pasatu ote duen ordaindu gabe edo, baina *“yo no me he escapado, yo no me he escapado”* zioen. *“no tengo dinero, pero no me he escapado”*.

Kexa moduko bat bota diet udaltzainei, egoera ez zitzaidala egokia iruditzen esan diet eta *“trankil, trankil”* erantzun didate. Ea diru arazoa zen edo diruarekin konpontzeko modukoa zen galdetu diet, eta Euskotrenekoak erantzun dit baietz, baina txartela ez ezik, isuna ere ordaindu behar zuela. Txartela 2 euro; isuna 20 euro.

Egoera okerrera zihoala iruditu zait, mutila estu, eta neuk luzatu diot barreratxoaren beste aldetik zor guztiak ordaintzeko beste diru. Beste hiritar pare batek ere elkartasuna adierazi nahi izan dute eta 5 eurokoa eskuan zutela hurbildu dira eszenatokira.

Mutikoak esker onez eman dizkigu eskerrak. Luzatu dio dirua udaltzainari bakeak egiteko asmotan, baina mugikorarekin auskalo norekin zuen eztabaida momentuz utzi, eta bero-bero eginda, *“estate calladito, esto ahora es un asunto policial, después te arreglas con Euskotren”* bota dio udaltzain-neskak.

Trenaren txistua entzun da urrunean, bazetorrela adieraziz. Mutilak dirua bueltatzeko asmoa erakutsi dit, gordetzeko esan diot, eta han joan naiz trenaren egoeraren amaiera ikusi gabe.

Zorterik onena opa diot mutikoari, gizajoa, Robocopen jarrera ikusita, beharko zuen eta.

Joseba Etxeberria Muguruza

Muguruzako eskolarekin zer egin?

Denon erabakia

XXI. mendean ditugun erronka eko-sozialen aurrean, funtsezkoa da gizarte eta ingurumen-politika jasangarriak ezartzea, justizia sozialetan aurrera egiteko, partaidetza aukeren bidez, atzera bueltarik gabeko galerak ekiditeko.

Muguruzako eskolak aberastasun sozialaren adibide garbia dira, XX. mendearen bigarren erdialdean eraikitako eraikina, ikastetxe gisa erabilia izan da, eta bere protagonismoa gutxituz joan den arren, birziklatu eta bigarren aukera bat izan dezake.

Eraikin honek, duen tamainagatik, ezaugarri bereziak ditu nahiz eta erakusten duen mantentze gabezia agerikoa den. Gaur egun, hainbat kolektibok garatzen dute bertan beren jarduera kulturala eta soziala (elikagaien bankua), eta baita hautesleku gisa ere.

Duela bi urte, aurreko Gobernu taldeak (EAJ-PSE), eskola horiek eraitsiko zituztela iragarri zuen, EH Bilduk eta Podemosak aurkeztutako bi mozio baztertuz, eraikinaren egoera teknikoa aztertzeke moratoria bat eskatzen zutenak, eta, honen emaitza positiboa izanez gero, prozesu parte-hartzaile baten aukera irekitzea, haren etorkizunari buruz erabakitzeke.

Nahiz eta aurreko gobernu-taldeak (EAJ-PSE), 350.000 euroko partida bat onartu eraisketarako, geure buruari galdetzen diogu ea horrelako azpiegitura bat galtzearen ardura asumitu dezakegun, haren egoera teknikoa ezagutu gabe. Egungo logikak kontrakoa adierazten digu.

Hori dela eta, EH Bildutik berriro planteatuko dugu irailaren 19an egingo den Lurralde Batzorderako gai horri heltzeko beharra, eraikina eraitsi aurretik haren bideragarritasuna edo bideraezintasuna ziurtatuko duen azterlan tekniko bat egiteko eskatuz, herritarren babesaren izango duen prozesu parte-hartzaile bati atea irekiz.

EH Bilduren ustez, egungo krisi ekologiko larria kontuan izanda, eraisketaren proiektua lizitatu gabe egonik, eta gure herritarrek eskatzen

dituzten behar sozialak, kulturalak eta abar kontuan hartuta, egungo egoera birplanteatzeko tartea dugu, iraganeko akatsak errepikatzea saihestuz eta udal ondarearen defentsa gure gain hartuz, etorkizunerako inbertsio handia izan baitaiteke guztiontzat.

Elgoibarko EH Bildu

Eskerrik asko

Maalako jai batzordean pozik gaude aurtengo jaiak eman dutenarekin.

Beste behin, Gune Askeko egitarauan antolatutako ekintzetan parte-hartze handia izan da, eta giro ederrean ospatu dira ekintza guztiak. Beraz, zorionak denoi!

Ilusio handiz heltzen diegu gure herriko jaiak, Elgoibar parekide eta aske bat osatzen jarraitzeko abiapuntu ederra baitira, baina ez legoke Gune Askerik herrigintzan aritzen zareten zuok guztiok gabe. Hain zuzen, eskerrak eman nahi dizkiegu jaietan herritarrek gozatu ahal izateko

txosnagunean lan egiteko konpromisoa hartu duten guztiei: egitaraua prestatzen, txosnetako txandak egiten, elektrizista eta iturgintza lanetan, janaria prestatzen, garbiketan jardun dutenei, dultzaineroei... Eskerrik asko laguntzen aritu zareten gazte eta heldu guztiei, denon lankidetzarekin jaiak eta aldarrikapena uztartzea posible egin dugulako.

Amaitzeko, nabarmendu nahi dugu istilurik gabe igaro ditugula jaiak, ez dugula eraso matxista, homofobo, transfobo edota arrazistarik jasan; jaiak modu askean ospatzea helburu dugunez, berri pozgarria da. Lortu dugu, beste behin, Gune Askea kolektibo zapalduen babesleku izatea.

Eskerrik asko denoi, eta jarrai dezagun antolatzen, festan eta borrokan, eta gogoratu, hau ez da magia, herri lana da.

Maalako Jai Batzordea

Justa Armendia Ajuriagoicoa

2023ko irailaren 10ean hil zen, 95 urte zituela. Sendiak bihotzez eskertzen ditu jasotako doluminak, bai eta hileta elizkizunetara agertu izana ere.

***Zure irribarre goxoa eta maitasuna
betirako izango dira gure artean.***

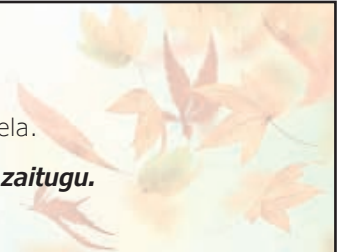
IX. URTEURRENA

Juanito Loiola Bergaretxe

2014ko irailaren 14an hil zen, 69 urte zituela.

Beti egongo zara gure bihotzean. Asko maite zaitugu.

Etxeko sendiak

XI. URTEURRENA

Jose Mari Aramberri Urrutia

2012ko irailaren 13an hil zen. Haren oroimenez XI. urteurreneko meza izango da, zapatuan, irailaren 16an, 19:00etan, Elgoibarko Bartolome Deunaren eliz-parrokian. Joango zaretenoi, aldeztu aurretik eskerrak.

Datorren astean hasiko dituzte Mendarora sartzeko zubia berritzeko lanak

Maria Ubarrenetxea Gipuzkoako Foru Aldundiko Bide Azpiegituretako diputatuak jakinarazi du datorren astean hasiko dituztela Mendarora sartzeko zubia berritzeko lanak. Ohiko azkerketa teknikoetan atzeman dituzten patologiaak konpontzeko berrituko dute zubia eta lanak trafiko irekiarekin egingo dituzte Mendaroko Udalarekin eta ospitalearekin "komunikatuta eta koordinatuta". 2.125.258 euroan lizitatu dute obra.

Obren atariko bisita egin zuen atzo Mendarora Ubarrenetxeak eta Enetz Ezenarro alkatearekin batera agertu zen prentsa aurrera. Foru diputatuak azaldu zuen irailaren 18ko astean dituztela hastekoak lanak eta zortzi bat hilabetean amaitzea aurreikusten dutela. Aldunditik esana zuten ohiko ikuskapenetan hainbat pitzadura eta hezetasunak eragindako kalte atzeman zituztela zubian, eta izatez, atzeratzeko moduko lanak zirela, zubiak ez zuelako egiturazko kalterik, baina inbertsioa egitea erabaki zutela herrirako sarbide bakarra duelako hori Mendarok. 1976koa da zubia, 55 metro luze da eta Deba ibaiaren, ibai ertzeko pasealekuaren eta trenbidearen gainean eraikita dago. Gaur egun homologatuta dauden euste-sistemez hornituko dute zubi hori eta aukera baliatuz, galtzadako taula bera eta bi espaloiak ere handituko dituzte. Zubia zabalduko dute, eta ertz bakoitzean metalezko habe bana gehituko dizkiote, bi metroko zabalerako espaloiak izan ditzan.

Bestalde, jakinarazi zuten Mendarorako bigarren sarbidearen eraikuntza-proiektua urte amaierarako aurkeztuko dutela.

Mendaroko Udalak eskerrak eman dizkie proiektu hau bideratzen lan egingen duten lagun guztiei

"Mendarotarrok urte luzez mahai gainean jarritako eskariari erantzuna emango zaio obra honekin". Enetz Ezenarro Mendaroko alkatearen berbak dira. Ezenarrok esan du, herrirako beste sarrera bat planteatzearekin batera, lehendik dauden azpiegituren mantenimendu eta berritze egoki bat egitea ezinbestekoa dela Mendarok azken hamarkadetan izandako eraldaketari erantzuteko eta pozteko berria dela zubia berritzeko obrak hastea. Uholdeentzat oztopo zela iritzita harrizko zubi zaharra eraitsi zutenetik, orain berritzekoa duten zubia izan da Garagartza eta Mendarozabal auzoak lehenengo, eta gerora, Herriko Enparantza ere bai N-634 errepidearekin lotzeko bide bakarra, eta ezinbestekoa iritzi dio zubi hau baldintza egokietan izatea Mendaroren garapen sozial eta ekonomikorako. Hala, eskerrak ere eman dizkie proiektu hau gauzatzeko lan egin duten Mendaroko Udaleko gobernu talde guztiei, bai eta Gipuzkoako Foru Aldundiari ere.

Landare inbaditzaileei buruzko hitzaldia antolatu du gaurko Baso Biziak-ek

Gaurko antolatu dute hitzaldia Baso Biziak elkartekoek. Landare exotiko inbaditzaileak asko ugartu dira eta espezie autoktonoekin lehiatzen dira. Landare inbaditzaileak gurera noiz heldu ziren eta haien jatorria zein den erregistratzeak lagun dezake haien ugartasuna, hedapena eta anplitude ekologikoaren ezagutzan. Izan ere, hiru ezaugarriak (ugartasuna, hedapena

eta anplitude ekologikoa) funtsezkoak dira espezie inbaditzaileen ahalmena ulertzeko. Eta hain justu ere horri buruz arituko dira irailaren 15ean Elgoibarren Leire Paz Leiza (Biologian lizentziaduna eta kontserbazioan masterra) eta Jon Zulaika Isasti (Gipuzkoako Foru Aldundiko Flora babestuen arduraduna). Hitzaldia musika eskolako auditoriumean izango da, 19:00etan.

Gaur da azken eguna gazte kalteberak laneratzeko bi programatan izena emateko

Zabaldute egoera zaurgarrian dauden gazteak gizarteratzeko eta laneratzeko sortutako Debabarrena Berritzen II eta Eibar Ekialdea Berritzen proiektuetan izena emateko epea. Eusko Jaurlaritzaren, Gipuzkoako Foru Aldundiaren, eskualdeko udalen, Debegesaren eta Debabarreneko Gizarteratze eta Laneratzeko Sarearen arteko lankidetzari esker sortu dira bi proiektu horiek eta gaur amaitzen da epea izena emateko. Lanbide bidez eman behar da izena.

Programek bi fase dituzte. Lehenengoan, prestakuntza teknikoa emango diete eta Eraikuntzako estaldura arin eta teknikoen oinarriko eragiketen profesionaltasun-ziurtagiria lortuko dute gazteek. Beka ekonomikoa jasotzeko aukera ere izango dute. Bigarren fasean, bestalde, parte-hartzaileei 10 hilabeteko iraupena izango duen aldizkatze kontratu bat egingo diete berritze- eta gaitze-lan errealek egiteko. Lan horietan, ikasi dituzten teknikak aplikatu ahal izango dituzte: igeltserotza, pladurra jartzea,

barnealdetik eta kanpotik isolamenduak jartzea, pintura, sabai faltsuak jartzea, lurzoruak jartzea, iturgintza, zurgintza eta elektrizitatea.

Debabarrena Berritzen II programa urriaren 8an hasiko da eta langabezia dauden 16 eta 30 urte bitarteko 12 gaztek hartuko dute parte. *Eibar Ekialdea Berritzen* programa, berriz, urriaren 16an hasiko da eta 10 gaztek hartuko dute parte. Sorluzen eta Elgoibarren gauzatuko da lehenengo programa, eta bigarrena, Eibarren.

Urriaren 1ean Durangon egingo duten Adinekoen I. Topaketarako izena eman daiteke Jubilatuen Biltokian

Adinekoen Nazioarteko Eguna da urriaren 1a, eta egun horren harira, Euskadiko Adinekoen estreinako Topaketa antolatu dute Durangon. 11:10ean zabalduko du ekitaldia Iñigo Urkullu Jaurlaritzako lehendakariak, eta 13:30ean amaituko dute ekitaldia, mokadu batekin. Tartean, Felix Elkoroiribe EuskoFederpeneko presidentearen hitzaldia, hiru lurraldeetako ordezkarien aurkezpena, Izar Gaztea abesbatzaren kantaldia, Mireia Elkoroiribe Durangoko alkatearen ongietorria eta Toti Martinez de Lezea idazlearen solasaldia izango direla aurreratu dute.

Ekitaldira joan nahi duten Elgoibarko Jubilatuen Biltokiko bazkideek hilaren 21a arteko epea izango dute izena emateko, 11:00etatik 12:00etarako ordutegian beti ere. Jubilatuen biltokiko bazkide ez direnek, berriz, 943 464 662 telefono zenbakira deitu behar dute edota info@euskofederpen.com helbidera idatzi.

Hilaren 18an ekingo diete berriro mobilizazioei Elgoibarko pentsiodunek

Astelehenean, hilaren 18an, hasiko dituzte berriro asteroko mobilizazioak Elgoibarko pentsiodunek. Kalegoen plazan egingo dituzte elkarretaratzeak, hileko lehen eta hirugarren astelehenetan, 12:00etan. Erosketa saskiaren garestitzeak herritarren bizi-baldintzak nabarmen okertu dituela salatuko dute eta bankuen, energia-enpresen eta elikagaien banaketa-kate handien irabaziak pandemiaren aurretik sekula ikusi ez diren mailara iritsita daudela. Era berean, alderdi politikoei ere dei egingo diete, hauteskundeetan aurretik eskatu zizkieten eskaera berberak aintzat hartzeko eskatzeko: gutxieneko pentsioa 1.080 eurokoa izatea, pentsio guztiei benetako KPIa igotzea eta pentsioen genero-arrakala amaitzeko neurri eraginkorrak hartzea.

Astlehenean hasiko dute King Kong zubia berritzeko obraren lehen fasea

Faseka egingo dute King Kong zubia berritzeko obra, eta dagoeneko hasi dituzte lehenengo faseko prestaketa lanak. Pasabide berri bat egingo dute 634 errepidearen gainean, eta igogailu bat jarriko dute autobus geltoki parean. Lehenengo fase honek 991.840,96 euroko inbertsioa izango du, BEZa barne, eta Urbycolan SL enpresak gauzatu du. Lanak amaitzeko epea 10 hilabetekoa izango da.

Gaur zabalduko dute Kultur Kafea, 19:30ean

Gaur arratsaldean zabalduko dute Aita Agirre Kultur Kafea, 19:30ean. Luntxa egongo da, eta 21:00etan Aitor Asenjok eta Danel Legorburuk kontzertua emango dute. Iria Andradek kudeatuko du Kultur Kafea datozen bi urteetan, eta esleipena beste bi urtez luzatzeko aukera egongo da. Tabernaren ordutegia honako hau izango da:

- Astelehenetan itxita.
- Astartetik eguenera: 08:00etatik 22:00etara.
- Barikuan: 08:00etatik 01:30era.
- Zapatuan: 09:00etatik 01:30era.
- Domeketan eta jaiegunetan: 09:00etatik 15:00etara. Arratsaldetan itxita.

Lilaren bigarren urtemuga ospatuko dute hilaren 21ean

Irailaren 21ean ospatuko dute Lilaren II. urterreneko jaia, Lilan, 18:00etatik 19:30ak bitartean. Ekitaldian, Lila Saria ere banatuko dute eta Esti Curielen '35 huts' antzezlanaz gozatzeko aukera ere izango da. Curielek bi emakume gorpuzten ditu antzezlanean: 35 urteko gazte bat, Asun, eta haren amona Salvadora. Ekitaldira joan nahi duenak ez du izenik eman behar, baina antolatzaileek aurreratu dute plaza mugatuak izango direla. Jan-edana ere egongo dela zehaztu dute.

San Antolin jaietan zozkatutako karretilak badu jabea

San Antolin jaietan janariz eta edariz beteriko karretila zozkatu zuten, eta Mendaro aldera joan da saria. Antonio Iriondo izan da irabazlea.

|| Kuadrillan, pozik

Pozik eta zoriontsu" ibili dira kuadrillan uda honetan Elgoibarko aniztasun funtzionalaren aldeko Nuala Elkarteko gazteak. Astean hiru arratsaldetan, bederatzi lagun elkartu dira lagunartean planak egiteko, beraien adineko neska-mutilek egin ohi duten moduan. Debako hondartzara joan dira, Mintxetako igerilekuetara, paseoak ematera, hainbat herritako festetara... Era berean, piraguan ibili dira Orion eta zaldiekin terapia ere egin dute Lasturren, datozen hilabeteetan segitzeko asmoz. Hau guztia Nuala elkarteak hirugarren urtez antolatu duen udako programa bereziari esker izan da. Helburu zehatzak ditu egitasmoak: gazteen ongizatea, gozamina eta ikaskuntza soziala; gazteen ikusgarritasuna komunitatean; eta dibertsitate funtzionala duten pertsonak inguruko eskaintza soziokulturaletan sartzea. Gazteak eurak eta gurasoak oso gustura daude egitasmoak eman duenarekin. Ama batek azaldu du elkartzen ez ziren egunetan, semeak faltan botatzen zuela, eta beti oso pozik etxeratzen zela. Beste batek ondorengo gehitu du: "Niri denbora ematen zidan beste gauza batzuk egiteko, bestela beti nirekin egoten da", gazte horiek lagunak egiteko eta kuadrillan ateratzeko dituzten zailtasunei erreferentzia eginez.

Udako ekimen honen arrakasta ikusita, egitasmoa urteko zapatu arratsalde batzuetara zabaltzea aztertzen ari da Nuala, familiei, eta bereziki, neska-mutilei oso ondo etorriko litzaiekeelako. Ekintza guztien bateragunea Santa Klarako komentu zaharrean dute, Gautenak eta Elgoibarko Udalak lagatako lokalean. Elgoibarko Udalak, Elgoibartik kanpoko partaideek eta Nualak berak finantzatu dute udako egitasmoa. Nuala Elkartek publikoki eskerrak eman dizkie La Caixa Fundazioari, Danobat enpresari eta herriko hainbat

erakunderi, hala nola, Ikastolari eta igeriketa klubari, egindako ekarpen ekonomikoagatik.

Nuala Elkartek gogorarazi nahi du elkartearekin harremanetan jarri nahi dutenek atea zabalik dutela. nualaelkartea@gmail.com

Agustin Mugertza aurtengo sanbartolomeetan, Udalak emandako oroitarria eskuan duela.

“Txispa apur bat behar du zezenak sokamuturrean ondo ibiltzeko”

AGUSTIN MUGERTZA

Arno ganadutegikoa

✍️ Ainhoa Andonegi / 🗣️ Asier Orbea

1984an hasi zen Arno ganadutegia Elgoibarko sokamuturrera zezenak ekartzen, eta 39 urtean jardun du zeregin horretan. Irunaso baserriko Agustin Mugertza izan da Arno ganadutegiko arduraduna, eta aurtengo Txiki Egunean erretiroa hartu du. Urte horietan zehar egindako lana eskertzeko, Elgoibarko Udalak omenaldia egin zion Txiki Egunean bertan. Ezustean harrapatu zuten Mugertza, eta Maialen Gurrutxaga alkateak oroigarri bat eman zion sokamuturra hasi aurretioxan, Maalan bilduta zeuden ikusleen txalo artean. Sokamuturreko soka, baina, ez da eten, eta Elgoibarko beste ganadutegi batek hartuko du erreleboa: Ruso zezenak. Jabier Mugertza 'Ruso' jubilatuen egunean estreinatu zen Elgoibarko sokamuturrean. Euria goian behean zela ibili ziren bere zezenak kaleetan gora eta behera, baina gustura geratu zen egindako lanarekin.

Erretiroa hartzea erabaki duzu, 39 urteren ostean.

Urteek ez dute barkatzen eta sasoa iristean, onena erretiratzea izaten da. 39 urte etorri naiz segidan, baina esango nuke Elgoibarko zezenetan ez dudala hutsik egin 1970az geroztik. Sokan laguntzen ibili nintzen urte askoan, eta 71n Altzolako jaietan atera genituen gure zezenak. Altzolako zinegotzi batek esan zidan Elgoibarrera ere joan beharko genukeela, baina orduan ganadu-buru gutxi geneukan oraindik. Nik 20 bat urte besterik ez neuzkan eta nire bazkidea soldadutza egiten ari zen, baina burua berotu zigun eta joan ginen Elgoibarrera goiz baten. Ondo joan zen, baina oraindik Sakak eta beste batzuk jarraitu zuten. Gu 84an hasi ginen, eta 39 urte egin ditugu jarraian. Baina Elgoibarren zezenak tradizio handia dauka. Ni gaztea nintzenean 08:00etatik 09:30era egiten zen sokamuturra, eta hiru zezen ateratzen zituzten. Gauean ere egoten ziren zezen enbolatuak, baina 91n lege berri bat atera zuten eta gaueko zezen ikuskizunak kendu egin zituzten, eta arratsaldetan egiten hasi ziren. Jende asko mugitu izan du beti zezenak Elgoibarren.

Nola aldatu da sokamuturra 39 urte hauetan?

Asko aldatu da. Lehen, Maalan ateratzen genuenean zezena, autoak egoten ziren sokamuturraren ibilbidean aparkatuta, eta ahal genuena egiten genuen. Segurtasun hesiak ere askoz gutxiago zeuden: Maalako zubia, Azkaraterako errepidea... dena libre egoten zen eta lan handia egin behar izaten genuen sokarekin, zezenak ihes ez egiteko. Kaleetan ere ez zegoen gaur egungo hesirik, eta plaza aldean ateratzen genuenean zezena, ziztu bizian joaten zen zuzen, kalean behera. Kale erdian egoten ziren pare bat soka-mutil sendo zezen hura geratzeko, baina hala ere, izaten genituen sustoak. Noizbait zezenak ihes egin izan zigun. Gaur egun horrelakoak ez dira gertatzen. Segurtasun neurriak asko indartu dira 91n legea aldatu zutenetik, eta zorrotz zaindu behar da dena, bestela aseguruak ere ez du babesten. Garai bateko sokamuturrak ez dauka gaur egungoarekin zerikusirik. 16 urtez azpikoak ere ezin dira ibili, eta ertzainak ibiltzen dira hori zaintzen. Edanda datozenei ere ez diete lagatzen sartzan... lehen libre izaten zen dena eta kolpe handiagoak izaten ziren. Sokamuturraren eremua mugatu egin da urteetan, baina hala ere, Elgoibar

"Zezenek ordu-erdiko lana izaten dute gehienez, baina ondo zainduta bizi dira. Kamioian ibiltzen ere erakusten bazaie, gero trankil-trankil joaten dira"

herri aproposa da sokamuturra egiteko. Jende askok hartzen du parte, eta aurren ere ikuskizun ona egon da. Hesi bertikalei esker jende gehiago animatzen da sokamuturraren eremuan sartzan, hesi horiek lasaitasuna ematen dutelako.

Legea zorrotz dute animalien eskubideak babesteko, eta zezen txikien entzierrorik ez da izan aurren.

Administrazioak hartu duen erabakia izan da, eta nire ustez, erabaki okerra. Umeentzako zezen txikiak ateratzen genituen Umeen Egunean eta sekulako giroa sortzen zen. Umeak zezenarekin harremanetan jartzeko ekintza izaten zen. Bestela, sekula zezenekin ibili ez dena 16 urterekin nekez hasiko da sokamuturrean. Afizio handia daukana hasiko da, baina bestela inportantea da umetatik ezagutzea zezenak. Eta zezenak probatzeko ere ondo egoten zen umeen entzierrua. Zezenak ere ikasi egin behar du kalean ibiltzen, eta txikitatik erakusten bazaio, gerora hobeto moldatuko da. Batzuk esan dute berreskuratuko dela, baina nik uste dut behin kenduta, zaila izango dela berriz martxan jartzea. Animalien kontrako indarkeria erabili dute aitzaki. Zezenak txikiak dira, estreinakoz irteten dira kalera, jausi egiten dira eta hori tratu txarra ematea dela esan dute.

Eta, zuri zer iruditzen zaizu?

Nola izango da ba tratu txarra ematea? Pertsonak ere lan berri batean sartzan direnean tentsioan egoten dira, nagusiak bronka botatzen du... ikasteko hori guztia pasatu behar izaten du, ba zezenak berdin. Ordu-erdiko lana izaten dute gehienez, baina ondo zainduta bizi dira. Kamioian ibiltzen ere txikitatik erakusten bazaie, gero trankil-trankil joaten dira, eta badakite ordu erdiko lanaren ostean berriz ere kamioian sartu eta etxera doazela. Niri ez zait tratu txarra ematea iruditzen.

Sokamuturra ere arriskuan egon daiteke?

Elgoibarren sokamuturrak tradizio handia

Txiki Egunean omenaldia egin dio aurten Elgoibarko Udalak Agustin Mugertzari.

daukalako dago oraindik indarrean, bestela honezkero kenduta izango zuketean. 91ko lege horrekin errazena izango litzateke sokamuturra kentzea, baina tradizioak ere pisu handia dauka eta horregatik eutsi diote. Alderantziz, berriz, sokamuturra inoiz izan ez duten herri batzuetan saiatu dira sokamuturra antolatzen, baina legeak jartzen dituen trabak ikusita, atzera egin dute. Elgoibarren antzeko herriak dira Mutriku eta Azpeiti, esaterako. Aretxabaletan, Bergaran eta Sorluzen ere egiten da, eta Arrasaten zezen-plaza jartzen dute. Oraindik leku askotan egiten da. Bakoitzak bere ezaugarriak ditu, baina antzerakoak dira. Sorluzen garai baten goizeko 05:00etan egiten zen! Sokamuturrak jende asko mugitzen du, eta jendea herriz herri ibiltzen da.

Nola prestatzen dira sokamuturrerako zezenak?

Zezenak ez daukate idi-probetarako idien moduko prestaketa berezirik, baina zaindu egin behar izaten dira. Sokamuturrean atera ahal izateko lau bat urte izan behar ditu zezenak, eta etxean hazten ditugu. Gero, adibidez, ikusten baduzu batek ez duela balio, kendu egin behar duzu eta beste bat ekarri. Aldiz, ona dena, gorde egiten dugu, gero umeak ateratzeko. Prozesua luzea da. Sokamuturrean ondo funtzionatzen duen zezenak 10-12 bat urte egin ditzake lanean.

Zer da ondo funtzionatzea?

Guretzako errazena izango litzateke kalean gora eta behera saltaka ibiltzea, baina zezenak zerbait gehiago egin behar du. Jendeari segi egin

"Sokamuturrean atera ahal izateko lau bat urte izan behar ditu zezenak, eta etxean hazten ditugu"

behar dio, norbait harrapatu behar du, minik egin gabe, baina pixkat eman egin behar dio, jendea gustura geratu dadin. Zezenak txispa apur bat eduki behar du sokamuturrean ondo ibiltzeko, baina soka-mutilak ere badauka bere lana. Soka-mutilaren ofizioa da hori, zezenari laguntzea espektakulua ematen. Bestela gertatu daiteke zezena kamioitik irten eta berriz kamioira bueltatzea, eta hor sartzen da soka-mutilaren lana. Sokamuturra sosoa izaten bada, jendeak ez du disfrutatzen. Aurten oso ondo joan da, eta hori bi egunetan euria egin duela, eta gogotik, gainera. Guk ere komentatu genuen gure artean eguraldi harekin eta ordu haietan sokamuturrean hainbeste jende egoteko, zerbait ganorazkoa egiten ari ginela. Kontzertuetan plaza bete egiten da, baina hasi kontatzen Maalatik Santa Ana kaleraino sokamuturrean zenbat jende egoten den, eta nik uste gehiago izango direla. Ikusten asko egoten da, baina barruan parte hartzen gehiago.

39 urte hauetako ibilbidean, zerekin geratzen zara?

Beti gustura ibili izan gara, eta jende asko

ezagutu dugu. Horrekin geratzen naiz. Zezenak normalean ondo portatu izan dira beti, baina batzuetan haserre ere bueltatu izan naiz etxera, zezenek ez dutelako ondo lan egin. Lana eta afizioa da hau niretzat, baina argi daukat inportanteagoa dela afizioa edukitzea, bestela ezin delako lan hau egin. Afiziorik ez daukanak

ezin du lan honetan jardun. Egun bateko lana egingo du sokan, baina hau urte guztiko lana da, eta urtea luzea da. Soka-mutilak fisikoki sasoian egon behar du, zezenari segitzeko eta hori gaztetan ondo eramaten da, gustura egiten den lana da, baina baserriko lanetarako jendea ez da hain erraz topatzen.

RUSO DA ERRELEBOA

Ruso Zezenak Elgoibarko beste ganadutegiak heldu dio sokari aurtengo sanbartolomeetan. Jubilatuen Eguneko sokamuturraren ardura hartu zuen Jabier Mugertza buru duen ganadutegiak. Aurretik Mutrikuko sokamuturrean ibilitakoa da, baina Elgoibarren estreinakoz atera ditu aurtien zezenak. Euria goian-behean zela esnatu zen eguna, baina gustura geratu zen zezenek egindako lanarekin. Mimos aukeratu zituen Elgoibarrerako buruak, handikoteak ekarri zituen eta lan ona egin zutela nabarmendu du. Elgoibarko Udalak jaietako balorazioa egitean ere aipatu du Rusoren zezenek maila ona erakutsi dutela. Zortzi zezen sartu zituen kamioian, badaezpada. Seirekin nahikoa izan ohi da, baina estreinakoa aldia zuenez herrian, tentuz jokatu zuen. "Hiru orduko sokamuturra luzea da, eta badaezpada hobe da neurriak hartzea. Azkenean sei erabili nituen, baina aurretik ez dago jakiterik".

Goizean goiz hasten dute sokamuturrerako prestaketa. 05:00etan jaiki, animaliak kamioian sartu eta 07:00etarako gasolindegira joaten dira, kontrola pasatzera. Ertzainak eta albaitaria izaten dituzte zain, zezenak pisatu eta paper guztiak legez dituztela egiaztatzeko.

"Dena legez edukitzea ezinbestekoa da, zerbait gertatuz gero aseguruak bestela ez zaituelako babesten. Gaur egun gainera jendeak dena grabatzen du telefonoarekin, eta txarrera joanez gero, gauzak asko okertu daitezke". Dena ondo dagoela ikusi ostean, Maalan hasten da ikuskizuna. Amaierako txapligoarekin amaitzen da urduritasuna, eta etxerako bidea hartzen da.

Jabier Mugertzak betidanik izan du zezenetarako eta ganadurako zaletasuna. Agustín Mugertzarekin hasi zen gaztetan soka-mutil lanetan, eta orain dela 25 urte jarri zuen martxan Ruso Zezenak proiektua, 1998an. Gaur egun bi esplotazio gune ditu, bata Elgoibarren eta bestea Mutrikun. "Agustini erosi nizkion lehenengo hiru behiak, Betizuak", gogoratu du. Zailtasunak aipatu ditu Rusok: "Gastuak nabarmen egin du gora, eta ganadutegitik bakarrik bitzea oso zaila da. Gehienek bezala, nik ere beste lan bat daukat". Zailtasunak zailtasun, baina, aurrera segitzeko ilusioz dago, eta Arnokoen mailari eusteko saiakera egingo duela esan du: "Arnokoek langa oso goian jarri dute, eta ez da erraza izango hauekin lehiatzea, baina saiaturako gara".

Donostiako zinemaldiaren 71. edizioaren bezperan hasiko da Elgoibarren Iñaki Agirre zikloa

✍ Leire Urkidi

“Los reyes del mundo” filmak, iazko irabazleak, emango dio hasiera zikloari

Iñaki Agirre zikloak nazioarteko zinemaldietan ikusitako film arrakastatsuenetako batzuk proposatzen dizkigu, urtero, Donostiako Nazioarteko Zinemaldiarekin bat eginez. Iaz *Los reyes del mundo* film kolonbiarrak eskuratu zuen urrezko maskorra, sari nagusia, eta hori da aurten Ongarri zineklubaren lehen aukera. Ondoren, Canneseko errealizadoreen hamabostaldian aurkeztutako *Scarlet*-en txanda izango da. Hirugarrenik, Donostian Perlak sailean Dardenne anaiek aurkeztu zuten *Tori eta Lokita* eta bukatzeko, Berlinalean estreinatu zen *Matria* izango dira ikusgai Ongarrik eta Udaleko Kultura Sailak antolatutako zinemaldian.

Aurten Zinemaldian hiru dira Donostia sariak, baina Estatu Batuetako aktoreen grebaren ondorioz, Javier Bardemek ezingo du jaso. Victor Erice zuzendari euskalduna bertan izango da saria jaso eta *Cerrar los ojos* filma aurkezteko eta Hayao Miyazaki japoniarrak era birtualean jasoko du saria inaugurazio ekitaldian bere azken filma ikusi aurretik (*The boy and the heron*).

'Los reyes del mundo' .....

Egun batean gizon guztiak lo geratu eta Lurraren ertzak erre egin ziren. *Los reyes del mundo* desobedientziari, adiskidetasunari eta erresistentzian existitzen den duintasunari buruzko filma da. Rá, Culebro, Sere, Winny eta Nano Medellingo bost kale-mutil dira, eta legerik eta familiarik gabe bizi dira. Klan basati eta maitagarri baten bidez kontatutako ipuin subertsiboa da. Bidaia bat ezerezeroa, dena dena gertatzen den lekura.

- Irailak 21, eguena, 21:00etan
- Irailak 22, barikua, 19:00etan
- Iraupena: 110'
- Zuzendaria: Laura Mora

'Scarlet' .....

Arrakastatsua bilakatu den fabula musikal honek Frantziako iparraldean kokatzen du ikuslea. Juliette, Raphael aitarekin bizi da. Lehen Mundu Gerrako beteranoa da, eta orain, talentu handiz, zura lantzen du. Neskatoa, kantua eta musikarekin liluratuta dago eta uda batean, sorgin bat ezagutzen du. Hark egunen batean zeruan bela eskarlata batzuk ikusiko dituela esaten dio eta Juliettek ez du profezia hori baztertuko. Prieto Marcellok zuzenduriko filma da, eta aktoreak Louis Garrel eta Juliette Jouan dira.

- Irailak 23, zapatua, 19:00etan eta 22:15etan
- Irailak 24, domeka, 19:00etan
- Irailak 25, astelehena, 21:00etan
- Iraupena: 100'
- Zuzendaria: Prieto Marcello

'Tori eta Lokita' .....

Gaur egungo Belgikan, Afrikatik bakarrik iritsi ziren haur batek eta neska nerabe batek erbesteko baldintza gogorrean aurre egin beharko diete euren adiskidetasun suntsiezinarekin. Jean-Pierre eta Luc Dardenne anaien filma Canneseko zinemaldian saria jaso ondoren iritsi zen Donostiara. Belgikako bi anaiek birritan irabazi zuten Urrezko Palmorria *Rosetta* (1999) eta *L'enfant* (2005) lanekin.

- Irailak 28, eguna 21:00etan
- Irailak 29, barikua, 19:00etan
- Iraupena: 88'
- Zuzendaria: Jean-Pierre Dardenne eta Luc Dardenne

'Matria' .....

Filmak Galiziako kostaldeko herri batean kokatzen gaitu. Ramona era prekarioan bizi da, lan eta lan, malabarismoak eginez, Estrella, alabari, etorkizun hobea emateko asmoz. Estrella bere bidea hartzeko prest dagoenean, Ramona konturatuko da bere kabuz zerbait egin dezakeela lehen aldiz. Berlineko zinema jaialdian ikusi zen estreinakoz filma eta Malagako zinemaldian aktore onenaren saria jaso zuen. Alvaro Gago zuzendariaren lehen lan luzeak, izen bereko film laburrean du jatorria.

- Irailak 30, zapatua, 19:00 eta 22:15etan
- Irailak 1, domeka, 19:00etan
- Irailak 2, astelehena, 21:00etan
- Iraupena: 99'
- Zuzendaria: Alvaro Gago

“Zergatik bilatu behar ditugu frogak esateko historiaurrean emakumeek ehizan egiten zutela?”

NAROA GARCIA IBAIBARRIAGA

EHUko Arkeologia irakaslea eta ikertzailea

✍️ Ainara Argoitia

Historiaurreko irakaslea da Naroa Garcia Ibaibarriaga (Ondarroa, 1988) Euskal Herriko Unibertsitatean. Ornodun txikiak ikertzen ditu, historiaurreko ingurunea berreraiki eta orduko gizakia nola bizi izan zen jakitzeko. Azkeneko bost bat urtean, Paleolito garaiko aztarnategi bateko indusketalaran zuzentzen dihardu Oñatin, Araotzeko 'Jaturabe IX' koban. Era berean, Generoaren Arkeologiari buruzko lan ildo baten koordinatzailea ere bada Historiaurreko Ikerketa Taldean (GIZAPRE), eta gaur, 'Emakumea historiaurrean' izenburuko hitzaldia emango du Mendaron, EHUko eta Morkaiko Leizarpe espeleologia taldekoek Mendaroko Udalaren laguntzarekin antolatu duten arkeologia zikloaren barruan. Udaletzeko udalbatza aretoan emango du hitzaldia, 19:00etan, euskaraz.

Has gaitezen oinarrikoenetik. Genero arkeologia eta arkeologia feminista gauza bera al dira?

Zuzenean oinarrietara jotzen badugu badituzte desberdintasunak, baina emakumearen parte-hartzearekiko eta ikusgarritasunaren aitorenarekiko kezka partekatzen dute biek. Zaila da definizio zehatzak ematea. Gaur egun, baina, genero arkeologiaz hitz egiten da terminologia feministak kutsu politiko bat duelako; "feminista" etiketa erabiltzea saihesten dute askok, "feminista" hitzari eman zaion konnotazio politikoengatik. Genero arkeologiaz esango dugu androzentrismoaren aurkako kritika egitea, emakumeei historian dagokien protagonismoa ematen dieten ikerketak garatzea eta emakumeak subjektu indibidual zein kolektibo gisa aztertzea bilatzen duela besteak beste, eta 80ko hamarkada bueltan hasi zirela generoaz kezkatzen gure diziplina honetan.

Zer esan nahi duzu, feminista etiketak oraindik ere halako errezelo bat sortzen duelako erabiltzen dela genero arkeologia gaur egun, arkeologia feministaren kaltetan?

Bai, zoritxarrez bai. Oinarrian bi terminoek badituzte ezaugarri bereizgarri batzuk, baina gaur egun nahikoa bateratura daude. Hala ere, genero arkeologia erabiltzen da gero eta gehiago.

'Emakumea historiaurrean' izenburua du zure gaurko hitzaldiak. Gizonezkoak munduaren erdigune diren uste hori noizkoa da?

Emakumeak historiatik ezkutatuak izan gara, baita historiaurrean ere. Historiaurreko eta garaian garaiko gizarteak ikertzerakoan ikertzaileek euren aurreiritzi propioak esportatu dituzte eta horrek agerian jartzen du ezagutza zientifikoa ez dela uste bezain objektiboa. Modu berean, gaur egun generoen artean daukagun desoreka hori justifikatzeko ere erabiltzen da historiaurreaz eraiki dugun irudia. Zorionez, baina, Generoaren Arkeologia diziplina asko zabalduta eta ekarpen handiak egin ditu mundu akademikoan, emakumezkoak subjektu gisa ikertuta. Iruditegi kolektiboan, ordea, ezkutuan jarraitzen du emakumeak oraindik ere. Hala, Interneteko bilatzailearen baten historiaurreaz bilaketaren bat egiten badugu, agertuko zaigun lehenengo irudia ehiza momentu batekoa izango da ziurrenik, eta jakina, ehiztaria gizona izango da. Gizona agertuko zaigu subjektu aktibo

"Generoaren Arkeologia diziplinak ekarpen handiak egin ditu mundu akademikoan, baina iruditegi kolektiboan ezkutuan jarraitzen du oraindik emakumeak"

bezala, funtsezko jardueretako protagonista gisa, eta emakumeari, berriz, baliorik eman ez zaien jarduerak egotziko zaizkio. Hori da irakatsi digutena eta ikusi duguna, hori da oraindik ere museoetan ikusten duguna edo *Harriketarrak* moduko marrazki bizidunak erakusten digutena, baina ez da horrela.

Iruditegi hori, batez ere, XIX. mendearen bigarren zatian hasten da sortzen. Esaten da garai horretan hasi zela arkeologia zientifikoa egiten, baina arkeologia egiten zutenak garaiko elite sozial eta ekonomikoko gizonak ziren, eta haiei emakumeek ez zieten ardura, garaiko gizarte hartan emakume gehienek papera "hutsa" zelako. Egin kontu boto eskubiderik ere ez zutela emakumeek! Laburbilduz, beren garaiko gizarte horren irudira ikusten zuten iragana ere arkeologoek.

Eta historiaurreaz ari garela, zer mito eraitsi beharko genituzke?

Oraindik historiaurreaz dugun irudia oso androzentrikoa da. Hasteko, historiaurreaz ari garenean, ez dugu justifikatu beharrik izaten gizonen egiten zutena, baina aldiz, historiaurreko emakumez ari garenean, oraindik ere, zientifikoki justifikatu beharra izaten dugu ehizan aritzen zirela adibidez. Zergatik bilatu behar ditugu frogak zientifikoki esateko emakumeek labarretako artea egiten zutela edo ehiztari emakumezkoak ere bazirela, gizonen kasuan besterik gabe ematen denean ziurtzat hori dena? Ez dago frogak zientifikoki frogatzeko emakumeek horiek denak egiten ez zutela. Hori da gertatzen zaiguna eta hor dugu arazoa.

Dena den, eta hori gaindituztat emanda, esan behar dugu badauzkagula frogak erakusten digutenak emakumeek ehizatzen zutela, labarretako artea egiten zutela eta abar. Topatu dira emakumeen gorpuak animaliekin

izandako borroketan egindako haustura edo zauri garbiak dituztenak. Kaliforniako Unibertsitateko (AEB) eta Collasuyo Ikerketa Arkeologikoen Institutuko (Peru) ikertzaile talde batek historiaurreko bi ehiztariren gorpuak aurkitu zituzten Holozenoko aztarnategi goiztiar batean, Peruko goiko lurretan. Hezur-egituraren eta hortz-peptidoen analisisen arabera, 17 eta 19 urte bitarteko emakume ehiztari bat eta 25 eta 30 urte bitarteko gizon ehiztari bat ziren. Datazioaren arabera, emakumearen hezurrek 9.000 urte zituzten. Peruko Wilamaya Patjxa aztarnategian lurperatuta zegoen, ehiza larrian erabiltzen zituzten erreminta sorta batekin. Animalia handiak ehizatzen tresnekin lotutako hainbat aztarnategitako 27 gizabanakoren azterketaren arabera, zientzialariek ondorioztatu zuten ehiztari horien % 30 eta % 50 artean emakumeak izan zitezkeela Pleistozeno berantiarrean eta Holozeno goiztiarrean, Amerikan. Emakume ehiztari horren kasua salbuespena ote zen jakitzeko, ikertzaileek Pleistozeno berantiarreko eta Holozeno goiztiarreko 429 pertsona aztertu

"Aurkitu denean gorpu bat giza-talde baten barruan pertsona garrantzitsua izan zitekeela iradokitzen duen tresneria guztiarekin, zuzenean gizon batena dela esan izan da"

zituzten, 107 aztarnategitan lurperatuak. Animalia handien ehizarako tresnekin 16 gizon eta 11 emakume aurkitu zituzten zientzialariek.

Arazoa, hortaz, gehiago da halako ebidentziak zuzenean gizona izan direla.

Hori da. Topatu dira emakume gorpuak ehizarako behar zituzten elementu guztiak lurperatuak, baina halakoak gertatu direnean, hau da, aurkitu denean gorpu bat giza-talde baten barruan pertsona garrantzitsua izan zitekeela iradokitzen duen tresneria guztiarekin, zuzenean gizon batena dela esan izan da. Hor komeni da aipatzea DNAREN probak ekarri duen

"Inork ez du esaten emakumeak zirenik ehizan ibiltzen ziren bakarrak, baina bai gizonen pare aritzen zirela; beraz, aitortu diezaiegun dagokiena"

aurrerapena, gorpu horiei DNA probak egiten hasi zaizkienean ikusi delako emakume gorpuak direla. Espektraoren irekitze bat ekarri du horrek. Ekarri du ikustea emakumeek ere aktiboki parte hartzen zutela garaiko gizartean.

Hemen inork ez du esaten emakumeak zirenik ehizan ibiltzen ziren bakarrak, baina bai gizonen pare aritzen zirela; beraz, aitortu diezaiegun dagokien protagonismoa. Bestetik, lan banaketaz ari garenean jakin behar dugu gizarte guztietan dagoela hori, lanak banatu egin behar direlako talde batek funtzionatuko badu, baina arazoa sortzen da lan batzuei beste lan batzuei baino garrantzi handiagoa aitortzen diegunean eta horietako batzuk giza eboluzioaren oinarritzat hartzen ditugunean. Adibidez, ehiza.

Existitzen zen iraganean, baina, sexuen araberako rol banaketa? Non kokatu behar dugu menpekotasun-harremanaren jatorria?

Gizartea produzitzen hasten den momentuan sortzen dira desoreka horiek. Historiaurrean etapa ezberdinak daude: Paleolitoan, ehizariak dira bereziki, eta kakotx artean esango dugu gizarte berdinzalea zela ordukoa. Ez zegoen desoreka sozialik, ez zegoelako gainproduktzioirik. Desoreka horiek, tartean generoari lotutakoak, Neolitoan hasten dira, orduko pertsonak nekazari eta abeltzain egiten direnean; hau da, produktu soberakina sortzen hasten direnean eta besteen gaintik jartzeko aukera ikusten dutenean. Ordura arte ikuspegia gehiago zen kolektiboa: taldea zegoen indibiduoaren gaintik.

Eta egungo aurreiritziek zenbateko pisua dute arkeologian? Zein da daukagun erronka handiena?

Zortez, ari gara apurka-apurka hori gainditzen eta errealitatetik hurbilago dagoen irudi bat sortzen. 80ko hamarkadan hasi zen indarra hartzen Genero Arkeologia eta egia da garai hartan ezarritako premisa batzuk ere bertan behera lagata daudela gaur egun, zientziak aurrera egiten duelako, baina gertatzen dena da ez dugula lortu zientzia munduan aurreratu den guztia gizarteratzen. Iruditegi kolektiboa aldatzea da daukagun erronka handiena, eta horretarako dibulgazioan asko dugu egiteko. Zineman eta bestelakoetan badaude oraindik interes propioengatik edo komertzialengatik eguneratua ez dagoen iruditegia erabiltzen dutenak. Asko dago egiteko, bestalde, mundu

akademikoan ere. Baditugu muga batzuk gainditzeko eta komeni da lehendik ikertuak izan diren esparru, aztarnategi eta aztarna asko berrinterpretatzea ere. Emakumea ez da historian ahaztua izan den bakarra hala ere, hor daudelako baita ere adinekoak eta umeak esaterako, eta horra ere zuzendu behar dugu argia.

Ukazezinak dira Euskal Herriko arkeologiek egin dituzten ekarpenak, baina aurkikuntza horien atzean ere sarri gizonetzkoen abizenak dira nagusi. Zuk zeuk zertan diharduzu?

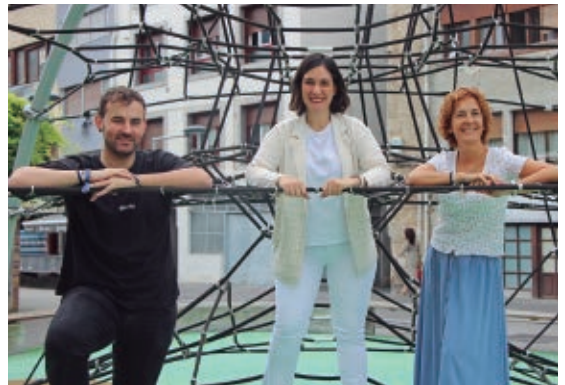
Ornodun txikiak aztertzen ditut, izan ugartzun txikiak, narrastriak edota anfibioak. Inguruneak oso baldintzatuta bizi diren animaliak dira, eta horrenbestez, oso informazio baliagarria ematen digute historiaurreko ingurunea nolakoa izan zen jakiteko. Helburua beti da historiaurreko gizartea ezagutzea. Orain buru-belarri ari naiz Oñatin Paleolitiko aztarnategi batean lanean.

Lau hitzaldiko zikloa antolatu dute Mendaron EHUK eta Morkaiko-Leizarpe espeleologia taldeak. Ekainaren 9an, *El valle del Deba y Mendaro durante el Paleolítico* hitzaldia eman zuen Alvaro Arrizabalaga EHUKo irakasleak eta astebete geroago *Cambio climático durante la Prehistoria* hitzaldia eman zuen EHUKen Ikerbasque fundazioko Mari Jose Iriarte-Chiapussok. Gaur, Naroa Garcia Ibaibarriaga EHUKo irakaslearen txanda izango da eta gaur zortzi, hilaren 22an, Aritza Villaluenga irakaslearena. *Deba haraneko Historiaurrea makrougartzunen ikuspegitik. Ondare arkeologiko eta paleontologikoaren garrantzia iragana ulertzeko* izango du gaia.

Musika elektronikoaren jaia egingo dute bihar, Idotorben

Musika elektronikoak hartuko du bihar arratsaldean Idotorbe auzoa. Dantz eta Alternative Division erakundeek antolatuta, Elgoibarko lehen Dantz Point saioa egingo dute 16:00etatik aurrera. Lehenengo bi orduetan master class saioa eskainiko diete musika jartzen ikasi nahi duten nerabeei. 12-18 urte bitarteko gazteek hartu dezakete parte ikastaro honetan, eta interesatuek mezua bidali behar dute info@dantz.eu helbidera, izen-abizenak zehaztuz.

Jaia, bera, 18:00etan hasiko da, eta gauerdira bitartean arituko dira DJak musika jartzen. Acelgak emango dio hasiera jaiari. Imanol Beristain elgoibartarra dago izen artistiko honen atzean. Alternative Division elkarteko bultzatzaileetako bat izateaz gain, produktore eta DJa ere bada. Bigarren protagonista Koldo Intermusic izango da. Donostian jaio zen 1977an, eta Iruñeko Más y Más

eta Plural areto-kabina ezagunetako buru izan da. Azkenik, Munir Nadir marokoarraren txanda iritsiko da. 14 urterekin hasi zen perkusioa ikasten Turinen (Italia), eta bi urte geroago DJ moduan eman zuen estreinako kontzertua.

Antolatzaileek eta Udaleko arduradunek herritar guztiei egin diete bihar Idotorbera joateko gonbidapena, ingurune paregabearen musika desberdinez gozatzeko aukera izango delako. Idotorbera igotzeko autobusa egongo da 15:30etik 00:30era, Txarridunako errotondatik.

Eskutik datoz aurten ere Sotoko Hotsak eta Mendaroko Gararock jaialdia

Irailaren 21ean eta 22an izango da Elgoibarren Sotoko Hotsak eta irailaren 23rako antolatu dute Mendaron Gararock jaialdia.

Harat taldeak hasiko du Sotoko Hotsak, irailaren 21ean, 22:00etan, Sotoan. Iaz Beran sortutako taldea da Harat eta rocka edo post-rocka egiten dute. Mice eta Borroka taldean ibilitako Ibai Gogortzaren proiektua da (gitarra eta ahotsa da Harat-en) eta Mattin Arbelaitz (bateria) eta Iñigo Telletxeak (baxua) osatzen dute taldea. Iazko azaroan, taldearen izen bereko diskoa argitaratu zuten. Irailaren 22rako, berriz, Cometa taldekoak gonbidatu dituzte Sinuõsekoek Sotora (23:00). Madrildarrak dira eta biribilkiak, psikodelia eta garajeo biribilkiak dira beren musikaren ezaugarri nagusiak. Musika dantzagarria egiten dute. *No creo en el amor* izan zen beren lehen diskoa eta *Bulería espacial* lana argitaratu zuten iaz.

Irailaren 23an, Gararock

Bost talderen emanaz gozatzeko aukera

 Juxe Areta

emango du aurten Gararock jaialdia Mendaron, irailaren 23an: Ithaca, Magia Bruta, Rukula, Sua eta Doctor Explosion. Kontzertu guztiak Garagartzako plazan izango dira ondo bidean, debalde, eta jaialdiak bere berezko ezaugarri guztiak bilduko ditu: musika ona eta lagunarteko giroa. Musika zale kuadrilla batek antolatzen du Gararock, Mendaroko Udalaren babesarekin, eta musikariak eta musikazaleak zaintzeko erakutsitako mimoa izan du sorreratik ikur.

Jatorri atzerritarreko elgoibartarrentzako euskara ikastaroa, abian

Elgoibarko Udalak martxan duen *Auzoko* egitasmoaren barruan, euskara ikasteko eta euskal kulturarekin harremanetan jartzeko aukera emango die aurrean ere Elgoibarko Udal Liburutegiak jatorri askotariko lagunei. Hala, iazko bide beretik, AISA I euskara ikastaro berezia eskainiko die jatorri atzerritarreko herritarrei. 60 orduko ikastaroa izango da, eta ikastarorako berariaz prestatutako materiala erabiliko dute eskoletan.

Eskolak Elgoibarko Udal Euskaltegian bertan emango dituzte (Aita Agirre, 3), urritik otsailera bitartean. Eskola egunak eta ordutegiak taldekideen arabera zehaztuko dituzte, eta izena emateko epea irailaren 25era artekoa da. Izena emateko, hori bai, 16 urte beteta izan beharko dira eta 25 euro ordaindu beharko dituzte. Informazio gehiagorako: udaleuskaltegia.elgoibar@debabe.eus posta elektronikora idatzi daiteke edota 943 742 731 telefono zenbakira deitu.

Irailaren 22ra arte eman daiteke izena Elgoibarko Bertso Eskolan

Zabalduta dute Elgoibarko bertso eskolan izena emateko epea. LH4tik DBHra arteko ikasleek eman ahal izango dute izena, biak barne, eta ikasle taldeak osatuz gero, saioak astelehenetan egingo dira irailaren 25etik aurrera, Aita Agirre kulturguneko areto nagusian, 17:00etan edo 18:15ean hasi eta ordubetez. Eneko Beretxinaga bertsolari soraluzearra arituko da irakasle lanetan. Beretxinagak bertsoarekin duen harremana transmisioarekin lotuta egon da bereziki, bertso-eskoletan, aisialdian eta hezkuntza arautuan.

Interesatuak irailaren 22ra arteko epea dute izena emateko, eta horretarako Udalaren Euskara Sailera jo dezakete. Telefonoz edo posta elektronikoz egiteko aukera ere badago: 943 744 366 / euskara@elgoibar.eus. Ikasturte osorako kuota, bakarra, 40 eurokoa izango da.

'Rockaren sorrera gogoan' ikus-entzunezkoa aurkeztuko du Leok'k taldeak Elgoibarren, hilaren 17an

Alfonso Guillo elgoibartarra kide duen Leok'k taldeak kontzertua emango du hilaren 17an (domeka), Elgoibarren. Baina kontzertua baino gehiago ere izango da. Izan ere, 60ko eta 70eko hamarkaden bueltan sortu ziren musika taldeak omentzeko ere baliatuko dute. Hamalau talde bildu dituzte omentzekoen artean, tartean, Guillo bera kide izandako Expresion Sonora talde elgoibartarra. Omenaldi horren baitan, *Rockaren sorrera gogoan* ikus-entzunezkoa aurkeztuko dute, kontzertuaren aurretik. Aita Agirre kulturguneari izango da, 12:30ean.

Irailaren 29ra arteko epea dago 'Euskara ala ezkara' jardunaldian izena emateko

Urriaren 7rako antolatu dute Elgoibarko Udalak eta Elgoibarko Izarrak *Euskara ala ezkara* jardunaldia eta irailaren 29a arteko epea dago izena emateko. Informazio gehiagorako nahiz izena emateko hiru bide daude: Internetez, Elgoibarko Izarraren webgunean sartuta edota elgoibarkoizarra@elgoibarkoizarra.eus helbidera idatzita nahiz 943 741 626ra deituta.

Antolatzaileek aurreratu dutenez, idazleen sormen lanekin gozatzea, literatur munduko eragile batzuen azterketak eta gogoetak entzutea, literaturari lotutako gai jakin batzuen gainean hausnartzea, edota, euskal literaturaren munduarekin gozatzeko ondu dute aurtengo jardunaldia. Andu Lertxundik, Harkaitz Zubirik, Iñigo Aranbarrik, Miren Amurizak, Uxue Alberdik, Katixa Agirrek, Arrate Hildalgok, Jasone Osorok, Asier Serranok, Irati Jimenezek, Oihana Aranak, Leire Vargasek eta Iban Urizarrek parte hartuko dute.

Irakurketa Kluba sortu dute Elgoibarren LH4ko eta LH5eko gazteentzat

Paperezko hegoak Irakurketa Kluba Euskeraz ekimena jarri du martxan Elgoibarko Gotzon Garate Udal Liburutegiak Lehen Hezkuntzako 4. eta 5. mailako gazteentzat, irakurzaletasuna sustatzeko. Banakako irakurketa, gogoeta eta eztabaida, eta parte-hartzea sustatu nahi dituzte, bai eta haurrei liburutegirako bidea erakutsi eta ilustrazioak literaturan duen funtzioa aitortu eta poesia aztertu ere. Azken batean, hizkuntzarekin jolastuko dira haurrak eta autoestimua garatzen ere lagunduko die tailerrak.

Interesa dutenek irailaren 18tik urriaren 6ra arteko epea dute aurrematrikula egiteko eta liburutegian bertan edo online eman ahal izango dute izena, baina ez dute matrikulagatik ordaindu beharko, tailerra doan izango baita. Peru Magdalena idazle, bertsolari eta marrazkilaria (Durango, 1980) izango da tailerraren dinamizatzailea eta saioak liburutegian egingo dira urriaren 10ean, azaroaren 14an eta abenduaren 18an, 17:00etatik 18:00etara. 2024rako datak ez dituzte zehaztu.

Balletean nahiz pilatesen izena emateko epea zabaldu dute Mendaron

Mendaron balleta edo pilates egin nahi dutenek orain dute aukera. Azpilgoetako Kultur Etxean emango dituzte eskolak, baina oraindik ez dute zehaztu zein izango den asteko ordutegia. Balletean 4 urtetik gorako edozeinek eman ahal izango du izena, baita helduek ere, baina pilatesen helduek bakarrik. Rosa Marinek gidatuko ditu saioak. Izena emateko: 667 519 153. Izena emandakoen arabera zehaztuko dituzte gero ordutegiak.

Hilaren 17ra arte dago ikusgai 50. urtemugaren harira Haritz dantzari taldeak antolatutako argazki erakusketa

50 urte bete ditu aurten Haritz Euskal Dantzari Taldeak eta argazki erakusketa antolatu dute urtemugaren harira. Irailaren 8an, barikuan, zabaldu zuten erakusketa eta hilaren 17ra arte egongo da bisitatzeko aukera, astelehenetik zapatara, 18:30etik 20:30ak arteko ordutegian. Erakusketan taldearen 50 urteko ibilbidearen erreposoa egin dute argazki eta bideoen bidez, baina ikusgai jarri dituzten argazkien artean badira dantza taldea sortu aurrekoak ere. Tartean bada XX. mende hasierako bat ere, Elgoibarko euskal dantzako emanaldi baten argazkirik zaharrena uste dena. Irudiez gainera, emanaldietan erabili izan dituzten jantziak eta materialak ere ikusi daitezke bertan.

Aire libreko margo lehiaketa antolatu dute Mendaron irailaren 30erako

Irailaren 30ean egingo dute Mendaron urteroko aire libreko margo lehiaketa Udalak antolatuta, 09:00etatik 14:00ak bitartean. Bi sail izango ditu lehiaketak, gazteena eta helduena, eta guztira sei lan nabarmenduko ditu epaimahaiak. Gazteen sailean, bi maila bereiztu dituzte: HH2tik LH2ra artekoa bata, eta LH3tik DBH3kora, bestea. Helduen sailean lau sari banatuko dituzte, lehenengo eta bigarren saria, 700 euro eta 500 eurokoak hurrez hurren, eta hirugarren eta laugarren accesit bi, 300na euronak. Artistak 09:00etan hasiko dira lanean eta 14:00etarako bukatu beharko dute. Sari banaketa frontoian egingo dute, 14:30ean. Lehiaketako lanekin erakusketa osatuko dute gero urrian Lagun Betikoak taberna ondoko lokalean. Urriaren 6-7 eta 8 izango dira erakusketako egunak.

30 urte bete ditu Mintxeta Kirol Guneak

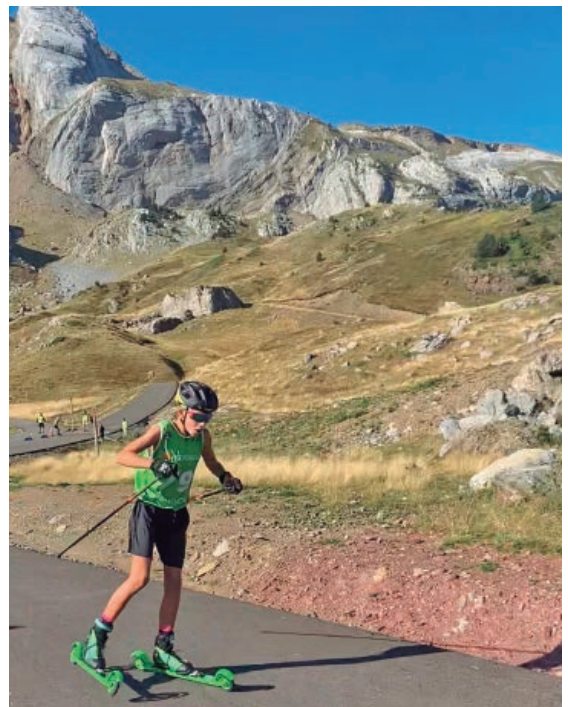

1 993ko irailaren 8an inauguratu zuten Mintxetako Kirol Gunea, duela 30 urte. Urtemugaren harira, kirol azpiegitura honek herriarentzat duen garrantzia nabarmendu dute udal agintariek. Jose Ignacio Elkoro-Iribe alkate zela inauguratu zuten, eta hori dela eta Mintxetara bisita egin zuen Elkoro-Iribe berak, gaur egungo alkate Maialen Gurrutxagarekin, Ricardo Astigarraga Kirol zinegotziarekin eta Ramon Mugica Udal Kirol Patronatuko zuzendariarekin batera. Kirol gunea eraikitzeko arrazoiak eta garai hartako testuingurua gogora ekarri dituzte.

Lerungo futbol zelaiarentzako kokaleku berri bat bilatzen hasi ziren 90eko hamarkadaren hasieran, futbol zelaia lurzoru industrialean zegoela-eta. Karakateko magala aukeratu zuten Mintxeta kirol gunea eraikitzeko, eta futbol zelaiaz gainera, "komunitatearen hainbat kirol-premia asetzeko" diseinatu zuten. Belar artifiziala jartzearena funtsezko erabakia zan zela nabarmendu dute, Elgoibar Kirol Elkartearen hazkundea erraztu edo lagundu zuelako. Gainera, atletismo zaleen eskaera betez, futbol zelaiaren inguruan eraiki zuten atletismorako pistak Mintxeta Atletismo Taldearen sorrera ekarri zuen, eta Juan Mugertza Nazioarteko krosa ere gorenera heldu da. Urteen joanarekin, Mintxeta elgoibartar guztientzako ezinbesteko gune bihurtu dela diote oharrean, adin guztietako pertsonentzako topaleku. "Mintxeta Kirol Gunea funtsezko zutabea izan da kirola, osasuna eta kohesio komunitarioa sustatzeko urteetan zehar. Eta datuak ere eman dituzte: 400.000 pertsonak baino gehiagok erabiltzen dute Mintxetako Kirol Gunea urtero.

Andde Elizburuk zilarrezko bi domina lortu ditu gazteen mailan Espainiako Rollerski Txapelketan

Espainiako Rollerski Txapelketa jokatu zuten asteburuan Jakan eta Candanchun, eta, Andde Elizburu Azpiazu gazte elgoibartarrak bi domina irabazi zituen bere adin tartean. Ipar Irrintzi iraupen-eski taldeko kidea da Elizburu, 13 urteko elgoibartarra, eta 14 urtez azpikoen mailan lehiatu zen; 2010ean eta 2011n jaiotakoekin, alegia. Lehen jardunaldian, irailaren 9an, sprint modalitatean lehiatu ziren Candanchu eski estazioan. Iaz inauguratu zuten Stadium Spainsnow izeneko zirkuituan jokatu zituzten esprint erako lasterketak. Lorien Barrio aragoiarra izan zen azkarrena U-14 kategorian, eta Andde Elizburuk eskuratu zuen bigarren postua. Domekan, berriz, Ciudad de Jaca trofeoaren bosgarren edizioa jokatu zuten Jakan. Nagusiek 5,2 kilometroko ibilbidea osatu zuten Jakako kaleetatik hasi eta Rapitan mendatera bitartean. Gaztetxoak 2,6 kilometroko ibilbidean lehiatu ziren, eta esprint modalitatean gertatu zen moduan, Lorien Barrio izan zen azkarrena eta Andde Elizburu sailkatu zen bigarren postuan.

Anaitasuna eta Pulpo taldeak gailendu dira Vucinicen oroimenezko txapelketan

Iñaki Aragon

Kadete mailako hamasei eskubaloi talde, emakumezkoenak zein gizonezkoenak, aritu ziren lehian, joan den asteburuan IMH eta Olaizaga kiroldegietan, Gojko Vucinic Elgoibar

Hiribildua Txapelketaren bosgarren ekitaldian. Sanlokoak pozik daude asteburu osoan bi kantxetan zein harmailetan bizi izan den giroarekin, ezin hobea izan dela zehaztu baitute, eta eskerrak

Berdinketa batekin hasi du liga gizonezkoen Haundi taldeak

Joan zen asteburuan hasi zen Gizonezkoen Ohorezko Erregional Maila. Gizonezkoen Haundi taldeak etxean hasi zuen Liga txapelketa, Bergara K.E. taldearen aurka, eta hasi moduan amaitu zen neurketa, huts eta huts. Bigarren jardunaldian Deusto F.C. izango dute aurkari elgoibartarrek. Elgoibar Kirol Elkarteko gainerako futbol taldeek oraindik ez dituzte txapelketa ofizialak hasi.

Hasi dituzte xake eskolak Elgoibarren

Elgoibar Xake Taldeak hasi ditu umeentzako zein helduentzako xake eskolak. Umeentzakoak asteleheneretan (18:00-19:00) eta martitzenetan (18:00-19:00) izango dira, eta taldea osatzeko adina jende baldin badago eguenetan ere bai, 18:00etatik 19:00etara. Helduentzako eskolak martitzenetan emango dituzte, 19:00etatik 20:30era. Zubi Ondo xake taldeak Juan Mugertza kalean (pista beltza) duen egoitzan emango dituzte xake eskolak.

eman dizkiete taldeetako arduradunei, jokalariei eta zaleei, kantxan moduan harmailetan laguntasuna eta errespetua gailendu direlako. "Animazioa etenik gabea izan da hiru egunetan, eta zaleek epaileekiko eta gainerako zaleekiko erakutsi duten errespetua erabatekoa izan da". Kirol emaitzei erreparatuta, Salento Gelati Elgoibarko nesken taldeak eginiko txapelketa azpimarratu behar da, gutxi falta izan baizitzaizen etxeko txapelketa irabazteko. Finalera ailegatu ziren eta 17-20 galdu zuten Iruñeko

Anaitasuna taldearen aurka. Anaitasunak jarraian irabazten duen hirugarrena da aurtengoa. Mutiletan Zumaiaiko Pulpo taldeak irabazi zuen, finalean Errenteriako Ereintzari 15-14ko emaitzarekin irabazita. Jokalari nabarmenenak ere saritu zituzten txapelketaren amaieran. Malen Suarez (Errotaberri) eta Odei Cataña (Ereintza) aukeratu zituzten atezain onenak; eta, jokalari onenaren saria Irene Glaria (Anaitasuna) eta Oier Zuazobide (Pulpo) jokalariek jaso zuten.

Bi garaipen eta porrot bat Euskal Kopako lehen jardunaldian

Euskal Koparekin hasi dute denboraldia Sanloko taldeek. Senior gizonezkoen Alkorta Forging Group taldeak garaipen batekin hasi du Kopako ibilbidea, Pulpo taldeari 23-25 irabazita Zumaian jokatu zuten partida. Bigarren jardunaldian Erromo izango dute aurkari elgoibartarrek. Zapatuan jokatuko dute partida hori, 19:30ean Olaizaga kiroldegian. Aldiz, babesle berria estreinatu duen senior emakumezkoen Malape Taberna Elgoibar taldeak porrot batekin hasi zuen Kopa txapelketa, Aialaren aurka Zarautzen jokatutako partida 35-19 galdu eta gero. Bigarren jardunaldian ere etxetik kanpo jokatuko dute, domekan, Kukullaga Etxebarriren aurka. Cimde Elgoibar jubenil mailako nesken taldeak ere hasi du Kopa Txapelketa eta 14-21 irabazi zuten Ordizia Eskubaloia taldearen aurkako partida. Zapatuan

👤 Iñaki Aragon

jokatuko dute bigarren jardunaldiko neurketa, Olaizagan, 12:00etan, Basauriko Omega Peripherals taldearen aurka.

LANA

Eskaerak

Umeak zein adinekoak zaintzeko prest nago. Etxeko garbiketa lanak ere egiten ditut. **641 359 007**

Adinekoak zaintzeko prest nago, orduka, asteburuetan, gauzeu edo etxeko langile moduan. **611 215 176**

Adinekoak zaintzeko prest nago, orduka, asteburuetan, gauzeu edo etxeko langile moduan. **611 259 767**

Adinekoen zainzaile, etxeko garbitasun lanetan, zerbitzari edo sukaldeko laguntzaile moduan lan egiteko prest nago. Esperientzia daukat. **666 493 717**

Adinekoak zaintzen egingo nuke lan. Esperientzia handia eta titulu soziosanitarioa ditut. **722 408 667**

Adinekoak zaintzeko prest nago, etxeko langile moduan edo orduka. Esperientzia eta titulu soziosanitarioa ditut. **602 490 595**

Lan egin nahi nuke: adinekoak zaintzen, garbiketa lanak egiten... Lanaldi osoan lan egiteko prest, bai eta orduka ere. Berehala lanean hasteko moduan. **631 218 724**

Gaztea eskaintzen da goizetan edo eguerdian umeak zaintzeko. **634 404 152**

Adinekoak edo umeak zaintzeko eta garbiketa lanak egiteko prest nago. Titulu soziosanitarioa daukat. **685 724 861**

Adinekoak zaintzeko prest nago, orduka. Titulu soziosanitarioa daukat. **631 425 686**

Adinekoak zaintzeko edo garbiketa lanak egiteko prest nago, orduka edo etxeko langile moduan. Esperientzia daukat. **632 915 336**

Adinekoak zein umeak zaintzeko edo garbiketa lanak egiteko prest nago. **641 359 007**

PARTIKULARRAK

Eskola partikularrak ematen ditut, LHn eta DBHn. **626 425 080**

Batxilergoko lehen mailako ikasle bati fisika eta kimikako klase partikularrak emateko pertsona bat behar dugu. **644 455 164**

DBH3ko ikasle bati eskola partikularrak emateko pertsona baten bila nabil. Batez ere matematika, fisika eta kimika. **677 528 828**

BESTELAKOAK

Hiru plazako sofa-oheta eta mahaia salgai. 1,35 neurrikoa, urdina. Egoera onean. **630 517 095**

KINTOAK

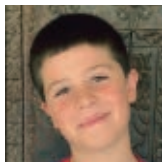
1963an jaiotako kinto ospakizuna, irailaren 23an. 12:30ean Kalegoen plazan elkartuko dira eta bazkaria Sigma jatetxean egingo dute. Interesatuak 70 euro sartu behar dituzte ES68 3035 0007 2500 7114 3725 kontu korronte zenbakian, izen-abizenak zehaztuz, irailaren 20rako.

 <p>Consejo Vasco de Colegios de Administradores de Empresas Euzkoako Pasa Administrazioaren Lanaldi Erakundea</p> <p>ROSA Mª PINTADO</p> <p><i>Etxaldean Administrazioarako-Gratu ikasketen arduraduna Alcalá de Henaresko Unibertsitatean, eta Gipuzkoa, Bizkaia eta Arabako, Errioxako eta Kantabriako ikastetxeetan. Zuzenbidean lizentziatua. Kolegiatu zenbakia: 749</i></p> <p>660 969 679 rosapf@telefonica.net</p>	<p>Gure komunitatean, ur beroaren eta berogailuaren galdara aldatzea erabaki da. Jabe guztiak ordaindu behar dituzte horren gastuak?</p> <p>Zerbitzu komuna den eta galdararen ordezkapenaren ordainketa jabe guztiei eska dakiekeen ala ez jakitzeko, zerbitzua ematen dieten instalazioek izaera duten jakin behar da. Hori gertatuko da, baldin eta haien prestazioez baliatzen badira jabeakide guztiak, nahiz eta horietakoren batek ezin baliatu. Kasu gehienetan merkataritza-lokalek berogailurik ez dute izaten. Ohiko kasua ez bada ere, higiezinaren dokumentazioan instalazio horietako batzuk pribatiboak izatea ezar daiteke, banakako jabe baten edo batzuen zerbitzura. Legearen erregulazio berriak instalazio pribatiboen eraginkortasun energetikoa hobetzeko akordioak egiteko ezarrita zituen neurriak lehendik ere. Instalazio horiek konpontzeko eta ordezteko ekintzak, eta haien kostua banatzeko polemikoak izan ohi dira. Kontua da zehaztea ea zerbitzuaren onura jasotzen duten jabeek bakarrik ordaindu behar duten matxura arruntan konponketa. Instalazioa edo instalazioaren funtsezko elementuak ordezkatu behar badira, jabeakide guztiak ordaindu beharko dute haren kostua, instalazioez edo zerbitzuaz gozatu edo ez, nahiz eta estatutuak funtzionamenduari dagozkion kontsumo eta mantentze gastuak kendu.</p> <p>Ondorioa: Matxura orokor batengatik edo haren amortizazio materialagatik funtzionatu ezin duen berogailu-galdara bada, eta horren ordeze beste bat jarri behar bada, higiezinaren jabeakide guztiak finantzatu beharko dute gastu hori.</p> <p>ERAKUNDA GOAR AHOLKULARI KOLABORATZAILEA San Bartolome, 2</p>
--	---

Argazkiak eguazten eguerdia (12:00ak) baino lehen ekarri behar dira BARRENEKO bulegora, barren@elgoibarkoizarra.eus e-postara edo **688 655 658** bidalita.

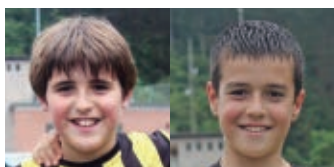
Zorionak, **Ekain**, txapeldun! Gaur 10 urte bete dituzu! Muxu handi-handi bat etxekoen partez.

Zorionak, **amama eta Unai!** Zuen lehenengo urtebetetzea elkarrekin! Gozatu eguna!

Zorionak, **Maule!** Ondo pasatu genuen zure 7. urtebetetze egunean. Muxu handi bat familiako guztion partez.

Zorionak, **Luken Gisasola**, atzo 12 urte bete zenituelako, eta zorionak zuri ere, **Luken Zulaika**, hilaren 21ean beste horrenbeste urte beteko dituzulako. Segi orain arte bezain jator, mutilak!. Etxekoen eta lagunen partez.

Erretratu bakarreko agurra: 4,50€.
Argazki bikoitza: 7€. Hirukoitza: 9€.
Hiru lagunetik gorako taldeak: 15€.

ELGOIBARKO IZARRAKO
BAZKIDEENTZAKO PREZIOAK
Erretratu bakarreko agurra: 3,50€.
Argazki bikoitza: 6€ Hirukoitza: 8€.
Hiru lagunetik gorako taldeak: 12€.

RPS 181/19

KONTSULTATEGIA

*Noiz egiten da
implanteen
azterketa?*

"Duela 13 urte implante bat jarri zidaten, eta gustatuko litzaidake bere iraupena betirako den edo aldatu beharra dagoen jakitea, jarri dudanetik ez bainaiz dentistarengana itzuli"

Gaur egun ezin dugu baieztatu implanteak bizitza osoa iraungo duenik, beraz aldizkako azterketak egitea ezinbestekoa dela esan dezakegu, jarritako implante hori ondo dagoela ziurtatzeko edota arazorik diagnostikatuz gero lehenbailehen konpondu ahal izateko.

ALDAZ HORTZ KLINIKA
San Bartolome, 22 - 20870 Elgoibar
iyd@dentalaldaz.com
943 366 377

15 BARIKUA

19:00 Hitzaldia: 'Emakumea historiaurrean'. Hizlaria: Naroa Garcia Ibaibarriaga, EHUko irakasle eta ikertzailea. Mendaroko udaletxeko udalbatza aretoan.

19:00 Hitzaldia: 'Landare exotiko inbaditzaileak'. Baso Biziak taldeak antolatuta, Musika Eskolako auditoriumean.

16 ZAPATUA

16:00 - 18:00 Dan-Tz Point X alternative Division DJ masterclass-a. Idotorben.

18:00 Musika elektronikoaren jaialdia. Idotorben.

17 DOMEKA

10:00 Bisita gidatua: 'Dolmenen ibilbidea'. Karakateko aparkalekutik abiatuta. Gaztelaniaz izango da. Izena emateko: 657 794 677.

12:30 Ikus-entzunezkoa: 'Rockaren sorrera gogoan'. Jarraian, Leok'k musika taldearen kontzertua. Aita Agirre kulturguneko sarreran.

18 ASTELEHENA

12:00 Pentsio duinen aldeko elkarretaratzea. Kalegoen plazan, Elgoibarko Pentsiodunen Mugimenduak deituta.

21 EGUENA

18:00 Lilaren II. urteurreneko jaia. Lila Sariak banatuko dituzte bertan. Lilan.

22:00 Kontzertua: 'Sotoko hotsak'. Harat taldearen kontzertua. Sinuösek antolatuta, Kultur Etxeko sotoan.

22 BARIKUA

18:30 Argazki erakusketa: tribu urbanoak. Miguel Trillo argazkilariak bere lanak jarriko ditu ikusgai. Ongarrik antolatuta, Kultur Etxeko erakusketa gelan, urriaren 6ra arte.

18:30 7. arteari buruzko kafe tertulia. Haizeak antolatuta, Loredi Salegik gidatuko du. Lilan izango da, eta mokadutxo egingo dute.

23:00 Kontzertua: 'Sotoko hotsak'. Cometa taldearen kontzertua. Sinuösek antolatuta, Kultur Etxeko sotoan.

2023/2024ko Ludoteka eta Gaztelekuko zerbitzuak

www.elgoibar.eus

Udal Ludoteka

Irailaren 19tik aurrera martxan!
Ordutegia:

Asteartetik ostegunera: 16:30 - 19:30
Ostiralak eta larunbatak: 16:30 - 20:30

Gabriel Kurutzelaegi, 6 - 20870 ELGOIBAR
943 748 883

ludoteka@elgoibar@gmail.com

 @elgoibarko_ludoteka

Udal Gaztelekua

Irailaren 20tik aurrera martxan!
Ordutegia:

Asteazkenak, ostegunak eta igandeak: 17:00-20:00
Ostiralak eta larunbatak: 17:00-21:00

Gabriel Kurutzelaegi, 4 - 20870 ELGOIBAR
943 743 228

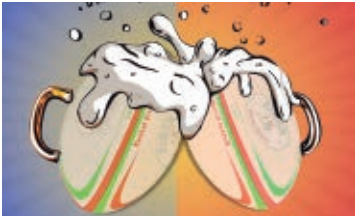
gaztelekua@elgoibar.org

 @elgoibarkogaztelekua

Eta, Debabarrean zer?

Eibarko rugby taldeak antolatutako garagardo azoka

Urte batzutako etenaren ostean, aurten garagardo azoka antolatuko du berriro Eibarko Rugby Taldeak. Eguaztenean zabaldu zuten eta domekara arte egongo da zabalik. Aurten, Errebal plazan egingo dute, eta ohiko garagardo azoketako jan-edanez gain, zuzeneko musika ere egongo da.

2023ko botika ordutegiak: 09:00-13:00 / 16:00-20:00
 GUARDIAK: Egunez: 09:00-22:00 Larunbatak: 09:00-14:00 (■)
 OHARRA: 2023an ez da iluntzeko farmazia zerbitzurik egongo Elgoibarren.

IRAILA

- 15 BARIKUA
- 16 ZAPATUA
- 17 DOMEKA
- 18 ASTELEHENA
- 19 MARTITZENA
- 20 EGUAZTENA
- 21 EGUENA
- 22 BARIKUA

Egunez

- Yudego
- Oruesagasti / ■ Arriola
- Oruesagasti
- Barrenetxea
- Ibañez
- Garitaonandia
- Arriola
- Fernandez

2023 urte guztian, gaeuz: 22:00-09:00
Cristina Sanchez Castaño - Julian Etxeberria, 7 (Eibar)
943 203 052

- Fernandez:
 Herriko Enparantza,4
 Garagartza (Mendaro)
 943 756 142
- Ibañez:
 Rekalde, 1 (Soraluze)
 943 751 638
- Oruesagasti:
 Kalebarren, 9 (Soraluze)
 943 751 384

Matrikula DOAN

IKASBAI AKADEMIA

Matrikulak Zabalik

2023/2024 IKASTURTE

ESKOLA PARTIKULARRAK

- ✓ Ikasgai guztiak
- ✓ LH/DBH
- ✓ Talde txikiak

667 261 248

BASARTE 13, BEHEA, Elgoibar

Komertzioekin lan egiten dugu
(etxeko ehungintzekin
eta jantziekin)

TARIFA BEREZIAK!

Ba al duzu konpondu beharreko arroparik?
 Ekarri, eta berri-berri utziko dizugu, zeure neurrira.
 Jantzigintzarako makina bereziak ditugu,
 edozein ehun konpondu ahal izateko:

PUNTUZKO EHUNAK, TXIRRINDULARITZAKO MAILOTAK ETA KULOYEAK,
 LARRUA, ZETA ETA ABAR LUZE BAT...

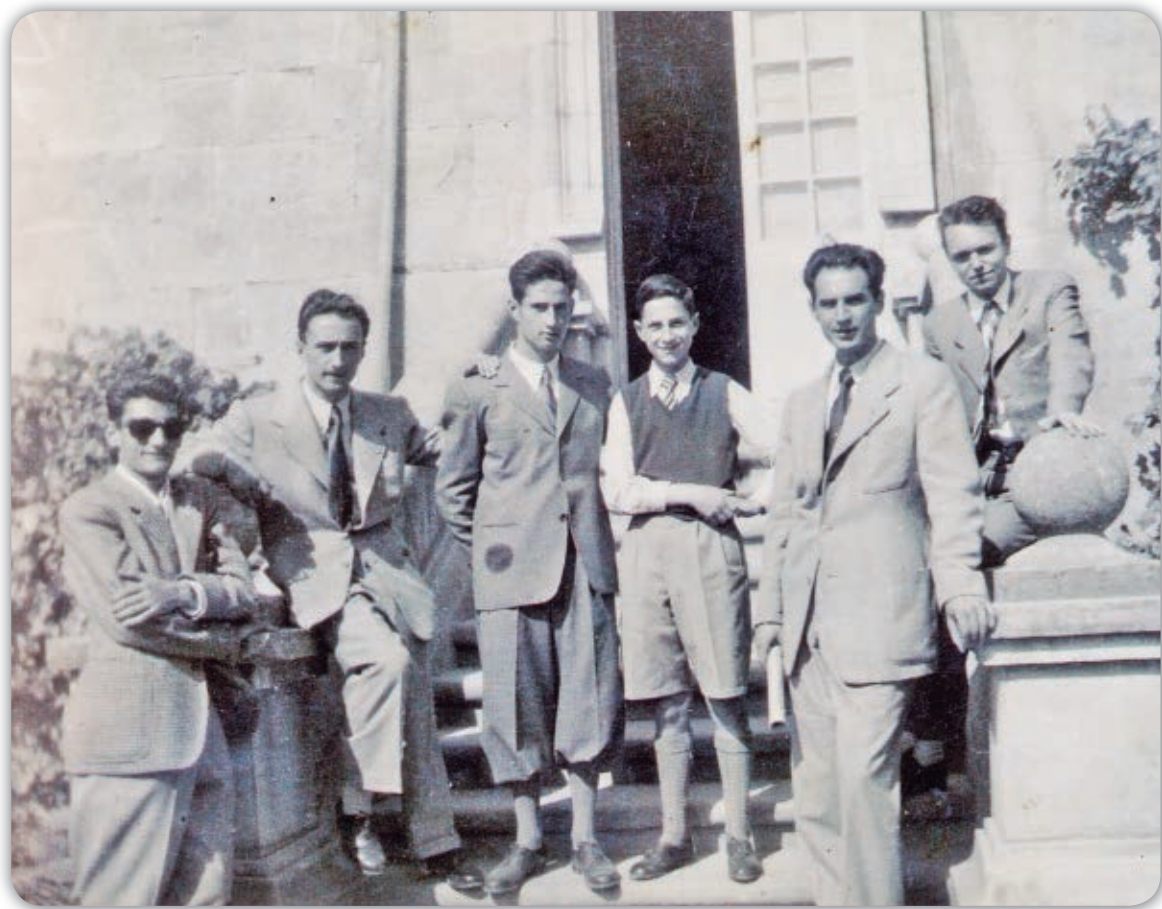
San Roke kalea, 20 - Elgoibar - 943 744 457 - 685 756 978
www.textillagunak.com

Aste honetako erretratu zaharra Kontxi Gabilondok lagatakoa da. Loiolan aterata dago, 1949an. Roman Garatek 24 urte zituen orduan, eta egun honetan anaiak eta lagun batzuk joan zitzaizkion bisitan, nobizio zelarrik.

Ezkerretik eskumara: Manolo Ruiz (✚), Niceto Garate (✚), Jose Luis Garate (✚), Gotzon Garate (✚), Ignazio Garate (✚) eta Pedro Jose Arriola (✚).

Erretratu zaharrak behar ditugu

Atal honetan argitaratzeko moduko argazkiak baldin badaukazu, bi aukera dituzu guri helarazteko:

e-posta:

barren@elgoibarkoizarra.eus

Barreneko bulegora ekarri:

Aita Agirre Kulturunea, 3. 3. ezk.

- ✓ IDAZMAKINEN SALMENTA ETA KONPONKETA
- ✓ MULTIKOPISTAK
- ✓ FOTOKOPIAGAILUAK
- ✓ ERLOJU INDUSTRIALAK
- ✓ MARRAZKETA MATERIALA
- ✓ INFORMATIKA
- ✓ FAXA

MEKANOSA

Errosario, 27-Elgoibar
943 740 284

**Ingeleseko irakasle
britaniarra, natiboa**

- Erraztasun, zehaztasun eta konfiantza handiagoz hitz egiten ikasiko duzu.
- Klase partikularrak edo 3 pertsona arteko taldeak.
- Aurrez aurre etxean edo online.

681 639 284 (Lucy)

ETXEBERRIA

EHORZKETA-BEILATOKIA

943 741 327 (24 orduz)

635 756 295

629 635 203

Santa Klara, 16 - Elgoibar
info@funerariaetxeberria.com
www.funerariaetxeberria.com

Kutzak, trasladoak eta koroak.
Norbanakoei eta konpainiei zuzenduriko zerbitzuak.
Eriete zentruetan zerbitzuak.

Udal Euskaltegiak.
Publikoak, irekiak, guztiontzat.

EUSKARA,
bidaia
harrigarria

#euskarharrigarria

MATRIKULA ZABALIK

Matrikulaldia: Irailaren 4tik 26ra

IKASTAROAK

Aurrez aurrekoak: 2, 3 edo 4 egun astean, mailaren arabera.

Autoikaskuntza Internet bidez.

Euskara ulertu eta euskaraz bizitzeko ikastaroak.

Mailak: A1, A2, B1, B2, C1, C2.

Azterketa prestatzeko ikastaroak: HABEren titulu ofizialak, Administrazioa, Osakidetza.

16 urtetik gorakoentzat.

Langabetu, jubilatutako, ikasle eta gurasoek MATRIKULA ERDIA. Ikastaro amaieran BEKAK denentzat. (Baldintzak betez gero).

Informa zaitetz Udal Euskaltegiari!

MATRIKULA ORDUTEGIA

ELGOIBAR: 09:00-13:00 / 15:30-19:30

2023-2024

HADE

2023 - 2024

MATRIKULA
epea zabalik

Plaza de martiriakoen aldetik

DEBABE UDAL EUSKALTEGIA

ELGOIBAR: Aita Agirre 3, 3.a - 943 742 731

TERTULIAK programa

euskaraz berba egiteko beste aukera bat

Astean ordubete, dakizuna hobetzeko eta ez dakizuna ikasteko.
Eta gainera, doan! Euskaraz jarduteak ez daukalako preziorik.

Animatu eta eman izena urriaren 16a baino lehen!

Izena emateko eta informazio gehiago:

Elgoibarko Izarra (943 741 626) / elgoibarkoizarra@elgoibarkoizarra.eus

AEK euskaltegia (607 601 423) / elgoibar@aek.eus

Udal Euskaltegia (943 742 731) / udaleuskaltegia.elgoibar@debabe.eus

